

Taneli Puumalainen

8.1.2021

Liikenne ja viestintäviraston lausuntopyyntö 7.1.2021

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen lausunto matkustajalentoliikenteen keskeyttämisestä niistä maista, joissa on havaittu uuden koronavirusmuunnoksen merkittävää väestöleviämistä

Koronavirusepidemia on levinnyt joulukuun 2020 kuluessa Iso-Britanniassa, Etelä-Afrikassa ja Irlannissa selvästi aiempaa nopeammin. Iso-Britannia ilmoitti Euroopan unionin maiden terveysuhkien varhaisvaroitusjärjestelmän kautta 14.12.2020 uudesta Covid-19 muunnoksesta (SARS-CoV-2 VOC 202012/01), joka on levinnyt nopeasti ja pitkälti syrjäyttänyt aiemmat viruskannat. Irlanti on ilmoittanut 7.1.2021, että Iso-Britanniasta levinnyt virusmuunnos on levinnyt Irlannissa laajasti ja noin 25 prosenttia kaikista tutkituista viruskannoista on nyt uutta viruskanta. Sekä Isossa-Britanniassa että Irlannissa on toteutettu erittäin laajoja rajoitustoimenpiteitä, joilla pyritään hidastamaan epidemian etenemistä ja näin turvaamaan yhteiskunnan toimintaa. Myös Etelä-Afrikassa on havaittu uuden virusmuunnoksen aiheuttamia tartuntoja, jotka ovat nopeasti heikentäneet maan epidemiologista tilannetta. Uusi virusmuunnos vastaa keskeiseltä mutaatioltaan Iso-Britanniassa havaittua viruskanta, mutta on syntynyt tästä erillään.

Euroopan tautien valvonnan ja ehkäisyn keskus ECDC on arvioinut 29.12.2020 julkaisemassa riskinarviossa, että uusi Covid-19 -muunnos leviää selvästi nopeammin kuin koronavirusen aiemman alatyypit ja vaikka tapauskuolleisuus ei vaikuta lisääntyneeltä, voi uusi virusmuunnos yleistyessään aiheuttaa selvästi aiempaa nopeammin levivän epidemian ja lisääntyneen tapausmäärän johdosta vakavasti vaarantaa terveydenhuoltojärjestelmän kantokyvyn. Liikenne- ja viestintävirasto on tehnyt Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) lausuntoon viitaten päätöksen Iso-Britanniasta Suomeen saapuva matkustajalentoliikenne keskeyttämisestä 11.1.2021 saakka.

Suomen Covid-19 epidemiatilanne on tällä hetkellä vakava ja tehokkaat rajoitus- ja torjuntatoimenpiteet ovat tarpeellisia. Uusi virusmuunnos muodostaa merkittävän uuden epidemiauhan, jonka leviämistä Suomeen tulee tehokkaasti torjua. Suomessa on todettu tähän mennessä 16 uuden virusmuunnoksen aiheuttamaa tautitapausta Iso-Britanniasta Suomeen saapuneilla matkustajilla tai heidän lähipiirillään. Lisäksi yhteensä 14 sairastuneiden lähipiiriltä otettua näytettä on todettu koronapositiiviksi ja ovat parhaillaan virustyyppin tarkemmassa analyysissä. Myös yhdellä Etelä-Afrikasta Suomeen saapuneella matkustajalla on todettu sikäläisen virusmuunnoksen aiheuttama tautitapaus.

Liikenne ja viestintävirasto Traficom on pyytänyt THL:n arviota siitä, tulisiko Iso-Britanniasta Suomeen suuntautuvaa matkustuslentoliikennettä edelleen rajoittaa. THL katsoo, että Iso-Britanniasta, Etelä-Afrikasta ja nyt myös Irlannista saapuvat matkustajat muodostavat merkittävän riskitekijän sille, että uudet Covid-19 virusmuunnokset leviävät Suomeen. Tämän johdosta THL katsoo, että on välttämätöntä ja epidemiauhan nähdessä oikeasuhtaista jatkaa matkustuslentoliikenteen keskeytystä Iso-Britanniasta Suomeen suuntautuvassa matkustuslentoliikenteessä vähintään viikon ajan 11.1.2021 alkaen sekä asettaa vastaava rajoitus myös Etelä-Afrikasta ja Irlannista Suomeen suuntautuvalla matkustuslentoliikenteelle. Matkustajat, jotka saapuvat näistä maista eri reittejä pitkin Suomeen, tulee määrätä 14 vuorokauden karanteeniin, josta voi vapautua, mikäli henkilöllä on kaksi negatiivista koronatestitulosta, joista jälkimmäinen on tehty vähintään 72 tuntia maahan saapumisen jälkeen.

Mikäli toimivaltaiset viranomaistahot suunnittelevat erityisryhmien, kuten alaikäisten lapsien kotiuttamista edellä mainituista maista, tulisi matkustuksen järjestäminen suunnitella huolellisesti viranomaisten yhteistyönä. Tällä varmistettaisiin, että kaikki saapuvat matkustajat voitaisiin testata sekä määrätä jo lentokentällä kunnan

Taneli Puumalainen

8.1.2021

tartuntatautilääkärin toimesta karanteeniin, joka kestäisi lähtökohtaisesti 14 vuorokautta, ellei tätä aikaa myöhemmin lyhennettäisi kahden negatiivisen koronavirusnäytteen johdosta. Karanteeni tulisi ensisijaisesti toteuttaa tiloissa, joissa ei oleskele muita henkilöitä. Käytännössä tämä voisi joissakin tapauksissa edellyttää kuljetusten lisäksi erillisten karanteenitilojen järjestämistä. Matkustusjärjestelyjen edellyttämät toimivaltaisten viranomaisten resurssit tulisi selvittää ja turvata etukäteen ennen päätöstä matkustuksen järjestämisestä.

Matkustajalentoliikenteen laajempi uudelleen käynnistäminen edellyttää, että arvioitua matkustajamäärää vastaava testaus- ja karanteeniin määräämisen kapasiteetti on lentoasemilla valmiina vastaanottamaan matkustajat.

Pääjohtaja

Markku Tervahauta

Osastonjohtaja

Anne Hyvärinen